

FÖRSTAINSTANSRÄTTENS DOM (andra avdelningen)
den 29 januari 1998

Mål T-62/96

Willy de Corte
mot
Europeiska gemenskapernas kommission

”Tjänstemän – Partiell bestående invaliditet – Olycksfall – Orsakssamband”

Fullständig text på franska II - 71

Saken: Talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut av den 16 juni 1995 att vägra stå för kostnaderna, enligt bestämmelserna om olycksfallsförsäkring, för den hjärtinfarkt som sökanden har drabbats av och, vid behov, av kommissionens beslut av den 25 januari 1996 genom vilket den uttryckligen avslog sökandens klagomål.

Utgång: Ogillande.

Resumé av domen

Sökanden, som är tjänsteman vid Europeiska gemenskapernas kommission och som var 43 år gammal vid tidpunkten för de faktiska omständigheterna i målet, deltog den 16 april 1988 i en fotbollsmatch. Efter att ha fått ett slag över thorax vid en sammanstötning med en annan spelare, föll sökanden ihop och måste avbryta sitt deltagande i matchen. Sökanden begav sig samma dag till akutmottagningen vid ett sjukhus. Efter att diagnosen spasticitet hade ställts, tilläts sökanden att återvända hem. Två dagar senare, den 18 april, togs sökanden in på sjukhus. Medicinska undersökningar visade då att han under fotbollsmatchen hade drabbats av en hjärtinfarkt.

Den 20 april 1988 upprättade sökanden en olycksfallsanmälan vari angavs att han "efter en ganska våldsamt sammanstötning kände smärtor i bröstet (16/4/1988, kl. 15.15)". Anmälan skickades till kommissionen, åtföljd av ett läkarintyg av den 21 april 1988 i vilket angavs att sökanden togs in på sjukhus.

Den 13 juni 1988 informerade enheten "sjuk- och olycksfall i arbetet" vid generaldirektoratet Personal och administration (GD IX) vid kommissionen sökanden om att hans olycksfall skulle "ersättas" i enlighet med artikel 73 i Tjänsteföreskrifter för tjänstemännen i Europeiska gemenskaperna (tjänsteföreskrifterna) och regler om olycksfallsförsäkring och yrkessjukdomsförsäkring för Europeiska gemenskapernas tjänstemän (olycksfallsreglerna).

Kommissionen mottog den 23 juni 1988 en skrivelse från sökanden till vilken hade fogats två sjukrapporter av den 2 och den 26 maj 1988, som bland andra hade undertecknats av Dr Abramowicz, den läkare som hade behandlat sökanden. I rapporten av den 2 maj drogs slutsatsen att sökanden hade drabbats av en hjärtinfarkt. I rapporten uppgavs dessutom att sjukdomstillståndets början ("troligen") föreföll gå tillbaka till slutet av mars månad 1988, då sökanden för

första gången kände smärta i armarna i samband med att han spelade fotboll. I rapporten av den 26 maj konstaterades en trombos i den högra kransartären och en orörlighet, vilka utgjorde korrelatet till den hjärtinfarkt som uppkom i april 1988.

Därefter förordande kommissionen Dr Simons att upprätta en rapport i frågan. Denna läkare vände sig till en hjärtspecialist som bekräftade hjärtinfarkten och trombosen, samtidigt som han påpekade att sökanden uppvisade riskfaktorer, nämligen en allvarlig nikotinförgiftning före olycksfallet samt en abnorm fetma med avseende på kolesterol och triglycerin.

Dr Abramowicz bedömde i skrivelse av den 10 oktober 1990, som han spontant tillställde Dr Simons efter att ha bekräftat ovannämnda rapporter av den 2 och den 26 maj 1988, att det "[är] möjligt att uppkomsten av det akuta kranskärlsolycksfallet har påskyndats av den våldsamma fysiska sammanstötning som inträffade mellan Willy de Corte och en av de andra spelarna. Den invaliditetsgrad som hänför sig till sviterna av olycksfallet kan anses uppgå till cirka 20 procent".

Dr Simons förklarade i en rapport av den 20 september 1991, efter att ha påmint om sökandens tidigare hjärttillstånd, att han inte ansåg sig kunna "i juridiskt hänseende" avgöra frågan "huruvida den av sökanden åberopade omständigheten som inträffade under fotbollsmatchen [skulle] anses som olycksfall eller inte".

Genom skrivelse av den 10 januari 1992 underrättades sökanden av kommissionen om dess vägran att betrakta hjärtinfarkten såsom utgörande sviter av olycksfallet den 16 april 1988. Eftersom ingen medicinsk handling hade fogats till denna skrivelse, ifrågasatte sökanden denna vägran genom skrivelse av den 31 januari 1992.

Efter en skriftväxling mellan parterna angående de tillämpliga förfarandereglerna, återkallade kommissionen sin skrivelse av den 10 januari för att inleda det förfarande som föreskrivs i artikel 21 i olycksfallsreglerna. Det var således genom en skrivelse av den 23 juli 1992 som den underrättade sökanden om ett förslag till beslut, daterat den 22 juli 1992, om olycksfallet i fråga och vars innehåll motsvarade innehållet i skrivelsen av den 10 januari 1992.

Dr Abramowicz vände sig på nytt till Dr Simons, genom skrivelse av den 10 augusti 1992, och upprepade sin bedömning att det var möjligt att hjärtinfarktens uppkomst hade påskyndats av sammanstötningen mellan sökanden och en av de andra spelarna.

Genom skrivelse av den 30 september 1992 begärde, och utverkade, sökanden att en sådan läkarkommitté som avses i artikel 23 i olycksfallsreglerna skulle höras. Denna kommitté bestod av tre läkare: Dr Abramowicz, som hade utsetts av sökanden, Dr Dalem, som hade utsetts av förvaltningen, och Dr Rogowsky, som hade utsetts genom överenskommelse mellan Dr Abramowicz och Dr Dalem.

I sin rapport av den 27 april 1993, om det eventuella förhållandet mellan den "chock" eller "stress" som sökanden drabbades av under fotbollsmatchen den 16 april 1988 och om utvecklingen av hans hjärtinfarkt, gjorde kommittén följande bedömning:

"Vi anser inte att denna hjärtinfarkt har orsakats av ett trauma (slag över thorax). Senare kranskärlsundersökningar har visat att det fanns en redan existerande kranskärlssjukdom. Det är möjligt att den stora ansträngningen och stressen i samband med spelet, genom frigörande av katekolamin, kunde medföra en större kranskärlsspasm, som har framkallat hjärtinfarkten. Det skall nämligen erinras om att det rör sig om en patient som uppvisar riskfaktorer: hög kolesterol [...], hög triglycerin [...], allvarlig nikotinförgiftning. 'Olycksfall' är ett juridiskt begrepp och det är för oss svårt att förklara huruvida de upprepade ansträngningarna under

fotbollsmatchen den 16 april 1988 omfattas av begreppet 'olycksfall' eller inte. Det kan upplysningsvis tilläggas att kommissionen anser att Willy de Cortes sviter av den senare uppkomna hjärtinfarkten motiverar en invaliditetsgrad som uppgår till 15 procent, varvid invaliditeten blev bestående den 1 januari 1989, för det fall att juristerna skulle 'anse' att detta fall omfattas av begreppet olycksfall."

Rapporten är undertecknad av de tre läkarna. Under sin namnteckning tillade Dr Abramowicz följande handskrivna anteckning:

"Jag kan skriva under denna rapport trots att den innehåller några faktiska fel, med hänsyn till att EG-kommissionen redan har godtagit sjukdomstillståndets karaktär av olycksfall och att läkarkommitténs slutsats att tillerkänna en invaliditetsgrad som uppgår till 15 procent är fördelaktig för min patient."

Med hänsyn till det handskrivna yttrandet från Dr Abramowicz sammanträdde läkarkommittén en andra gång den 19 oktober 1993. Eftersom sökanden motsatte sig detta andra sammanträde, deltog inte Dr Abramowicz. Det var endast Dr Rogowsky och Dr Dalem som undertecknade den rapport som upprättades efter sammanträdet. De vägrade däri att bekräfta Dr Abramowicz's anmärkningar och konstaterade att en koronarangiografi som gjordes den 18 maj 1988 åskådliggjorde en förträngning av höger kranskärl som hade gett upphov till ett tidigare tillstånd som inte hade beaktats i den första rapporten. Läkarna ansåg, med hänsyn till detta sjukliga anlag, att graden 15 procent motsvarade sökandens aktuella situation, som skulle minskas med 3 procent för detta tidigare tillstånd.

Dr Abramowicz klargjorde, genom skrivelse av den 28 oktober 1994 som tillställdes kommissionen, att de slutsatser som Dr Rogowsky och Dalem hade framlagt i sin skrivelse av den 19 oktober 1993 var acceptabla för sökanden.

Kommissionen meddelade sökanden ett beslut av den 16 juni 1995 genom vilket den vägrade att erkänna hjärtinfarkten som uppkom den 16 april 1988 som olycksfall i den mening som avses i artikel 73 i tjänsteföreskrifterna och olycksfallsreglerna.

Sökanden anförde ett klagomål mot nämnda beslut genom en skrivelse som inregistrerades den 14 september 1995. Kommissionen avsåg uttryckligen detta klagomål genom beslut av den 25 januari 1996.

Rättslig bedömning

Huruvida beslutet av den 13 juni 1988 har överträtts med avseende på sökanden

Enligt artikel 19 i olycksfallsreglerna skall beslut om att erkänna en händelse som olycksfall fattas av förvaltningen enligt det förfarande som föreskrivs i artikel 21 på grundval av de slutsatser som har utfärdats av den eller de läkare som har utsetts av institutionen. Enligt artikel 21 skall förvaltningen, innan den fattar beslut med stöd av artikel 19, meddela tjänstemannen förslaget till beslut, åtföljt av slutsatserna från den eller de läkare som har utsetts av institutionen. Eftersom det inte fanns något indicium som visade att kommissionen redan hade inlett detta förfarande, och i synnerhet som sökanden inte hade meddelats något förslag till beslut om att erkänna hjärtinfarkten som olycksfall, åtföljt av de medicinska slutsatserna till detsamma, var förvaltningen således ännu inte bunden av slutsatserna om hjärtinfarktens orsak och följder (punkt 49).

Hänvisning till domstolen den 29 november 1984, 265/83, Suss mot kommissionen, REG 1984, s. 4029, punkt 18–20

Enligt förstainstansrätten kunde sökanden i detta avseende inte göra gällande att principen om skydd för berättigade förväntningar hade åsidosatts, eftersom kommissionen hade avhållit sig från att ge honom tydliga försäkringar som skulle ha bibringat honom grundade förhoppningar om att den hjärtinfarkt som han hade drabbats av skulle erkännas som olycksfall (punkt 55).

Hänvisning till förstainstansrätten den 5 februari 1997, T-207/95, Ibarra Gil mot kommissionen, REGP 1997, s. II-31, punkt 25

Huruvida artikel 2 i olycksfallsreglerna har åsidosatts och huruvida det har skett en uppenbart oriktig bedömning

I artikel 2.1 i olycksfallsreglerna finns en allmän och abstrakt definition av begreppet olycka, enligt vilken "[s]om olycksfall skall anses varje plötslig, våldsam eller onormal händelse eller yttre faktor som påverkar tjänstemannens fysiska eller psykiska hälsa" (punkterna 68 och 72).

Läkarkommittén uteslöt i sin rapport av den 27 april 1993 att sökandens hjärtinfarkt hade orsakats av ett trauma. Genom denna allmänna formulering tillbakavisade läkarkommittén även att sammanstötningen mellan sökanden och en av de andra fotbollsspelarna skulle ha haft någon som helst utlösande verkan. Läkarkommittén konstaterade dessutom att sökanden led av en redan existerande kranskärslsjukdom, och erinrade samtidigt om att sökanden uppvisade flera riskfaktorer (punkt 75).

Läkarkommittén förklarade således på ett klart, tillräckligt och sammanhängande sätt att det inte fanns något orsakssamband mellan det slag som sökanden fick över thorax och den hjärtinfarkt som påverkade hans fysiska hälsa i den mening som avses i artikel 2.1 i olycksfallsreglerna (punkt 76).

Den enda medicinska bedömning i egentlig mening som finns i rapporten av den 27 april 1993 rör det eventuella orsakssambandet mellan å ena sidan hjärtinfarkten och å andra sidan de upprepade ansträngningarna under fotbollsmatchen och stressen i samband med spelet. Frågan huruvida ansträngningarna och stressen kan kvalificeras som olycksfall i den mening som avses i artikel 2.1 i olycksfallsreglerna faller däremot enbart under den behörighet som förvaltningen har under kontroll av gemenskapsdomstolen. Om denna fråga skulle besvaras nekande, skulle den medicinska bedömningen om ett eventuellt orsakssamband följaktligen visa sig vara helt utan relevans (punkt 78).

De framkomna ansträngningarna och den stress som sökanden kände under fotbollsmatchen i fråga – varvid det bortses från sammanstötningen med en av de andra spelarna, för vilket fall läkarkommittén uttryckligen hade uteslutit att det förelåg ett orsakssamband med hjärtinfarkten – ansågs emellertid inte utgöra någon "yttre" omständighet i förhållande till sökandens kropp. De var resultatet av att sökanden frivilligt deltog i ett sportevenemang under vilket han utförde alldeles typiska och normala kroppsrörelser. På grund av att dessa rörelser var av upprepande karaktär, kunde de som sådana inte heller anses vara vare sig plötsliga eller våldsamma. Av detta följde att nämnda ansträngningar och stress inte ansågs som olycksfall, även om de hade kunnat utlösa sökandens hjärtinfarkt. Förstainstansrätten fastslog följaktligen att tillämpningsvillkoren i artikel 2.1 i olycksfallsreglerna inte var uppfyllda i detta mål (punkt 79).

Förstainstansrätten förklarade att läkarkommittén inte var skyldig att ta hänsyn till den personliga ståndpunkt som Dr Abramowicz uttryckte vid sidan om det formella förfarande som tillämpas enligt olycksfallsreglerna (punkt 80).

Hänvisning till Suss mot kommissionen, nämnd ovan, punkt 13

Genom att det i tjänsteföreskrifterna inrättas en läkarkommitté som skall bestå av tre läkare, innebär detta att kommittén, vid fall av oenighet, kan fatta majoritetsbeslut. Förstainstansrätten drog av detta slutsatsen att kommittén kan avsluta sitt arbete genom majoritetsbeslut och att kommitténs rapport följaktligen inte kan anses vara behäftad med ett formfel på grund av att en av kommitténs medlemmar vägrade att underteckna den (punkt 81).

Hänvisning till domstolen den 10 december 1987, 277/84, Jansch mot kommissionen, REG 1987, s. 4923, punkt 14; förstainstansrätten den 21 juni 1990, T-31/89, Sabbatucci mot parlamentet, REG 1990, s. II-265

Förstainstansrätten fastslog att kommissionen följaktligen handlade riktigt när den, av juridiska skäl och med hänsyn till läkarkommitténs slutsatser, vägrade att erkänna den hjärtinfarkt som sökanden drabbades av som olycksfall (punkt 84).

Domslut:

Talan ogillas.